

Koncepce

periodická forma edukace v oblasti OTC + Rx léčiv

z pohledu farmakologie a klinické praxe

Cílová skupina

odborní pracovníci lékáren

Náklad

8 000 výtisků

Distribuce

zdarma na adresy farmaceutů

Vydavatel

Edukafarm spol. s r. o.

kancelář: Strossmayerovo nám. 1, 170 00 Praha 7

telefon: 224 252 435, fax: 222 516 048

e-mail: edukafarm@edukafarm.cz

Edukační partner

PHARMOS

Marketing a inzerce

ing. Renata Podracká

telefon: 724 261 177

e-mail: renata.podracka@edukafarm.cz

Ředitel společnosti

PharmDr. Zdeněk Procházka

Šéfredaktorka

Mgr. Lucie Kotlářová

Předseda redakční rady

Mgr. Michal Hojný

Redakční rada

PharmDr. Josef Suchopár

Mgr. Jana Gregorová

PharmDr. Alena Linhartová

PharmDr. Jana Švejsová

Mgr. Karel Šlégr

PharmDr. Pavlína Zálesáková

Mgr. Katarína Mikušová

Mgr. Kornélia Chrapková

PharmDr. Jitka Nováková

Prof. RNDr. Václav Suchý, DrSc.

MUDr. Martin Anders, Ph.D.,

MUDr. Martina Olejárová, CSc.,

Doc. MUDr. Vít Petrů, CSc.

Prof. MUDr. Jan Štěpán, DrSc.,

Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA

Prof. MUDr. Hana Rosolová, DrSc., F.E.S.C.

MUDr. Olga Wildová

MUDr. Dana Vondráčková, CSc.

MUDr. Tomáš Fait

Odborná redakce

PharmDr. Vladimír Věh

Mgr. Zuzana Bobrovová

MUDr. Pavel Kostiu, CSc.

MUDr. Jiří Slíva

Mgr. Ladislava Krčmářová

Mgr. Petr Mlynář

Lucie Mahenová

Eva Turjaková

Robert Jirásek

Grafická úprava

Sylva Trambová

Obálka

Ivan Hořejší

Číslo 1, ROČNÍK 6., 2009
dvouměsíčník

Registrováno pod č. MK ČR E 10652

ISSN 1213-1717

EDITORIAL

str. 4

PROBIOTIKA – NOVÝ SMĚR BIOLOGICKÉ TERAPIE

str. 6

Mgr. Lucie Kotlářová, Edukafarm, Praha

LÉKÁRENSKÉ DESATERO O PROBIOTICÍCH

str. 8

Odborná redakce, Edukafarm, Praha

PROBIOTIKA A JEJICH VYUŽITÍ U DĚTÍ

str. 10

MUDr. Jiří Bronský, Ph.D., Oddělení dětské gastroenterologie, Pediatrická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

NOVÉ POZNATKY V OBLASTI PROBIOTIK

str. 12

MUDr. Jiří Slíva, Ústavy farmakologie 2. a 3. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Praha

ABSINT – LÉK, NEBO JED

str. 13

Robert Jirásek, Spolek pro vybudování Českého farmaceutického muzea při FaF UK, Hradec Králové

PRENATÁLNÍ A POSTNATÁLNÍ PODÁVÁNÍ PROBIOTIK V PREVENCI ALERGIE

str. 14

MUDr. Pavel Kostiu, CSc., Edukafarm, Praha

ZDRAVOTNÍ TVRZENÍ FUNKČNÍCH POTRAVIN OBSAHUJÍCÍCH PROBIOTIKA

str. 15

Mgr. Ladislava Krčmářová, Lékárna U zlatého hada, Kutná Hora

RACIONÁLNÍ UŽITÍ PROBIOTIK V PEDIATRII

str. 16

prim. MUDr. Pavel Frühauf, CSc., Klinika dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN, Praha

PROBIOTICKÉ VLASTNOSTI SLOVENSKEJ BRYNDZE

str. 18

Prof. RNDr. Libor Ebringer, DrSc., Ústav bunkovej biológie Přírodovedeckej fakulty UK, Bratislava

VELKÝ KONTRAKT NA SYNBIOTEC PODEPSÁN

str. 21

Mgr. Lucie Kotlářová, Edukafarm, Praha

STARÝ ZNÁMÝ, NEZNÁMÝ WARFARIN

str. 22

Mgr. Jana Gregorová, Nemocniční lékárna, FN na Bulovce

NENÍ VLÁKNINA JAKO VLÁKNINA

str. 23

Lucie Mahenová, NL FTNSP, Praha, nemocniční lékárna

TRIMEKAINOVÝ GEL 1 %

str. 24

Mgr. Petr Mlynář, PharmDr. Dobroslav Šrámek, Nemocniční lékárna FN Královské Vinohrady, Praha

ORLISTAT BUDE V EVROPĚ DOSTUPNÝ I JAKO VOLNĚ PRODEJNÝ LÉK

str. 25

MUDr. Pavel Kostiu, CSc., Edukafarm, Praha

ABSORPČNÍ VLASTNOSTI OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ

str. 26

Prim. MUDr. Hana Zelenková, PhD.¹; PharmDr. Vladimír Věh², ¹ Dermatovenerologické odd. sanatorního typu, Svidník; ² Edukafarm, Praha

KOJENECKÉ UBLINKÁVÁNÍ A JEHO LÉČBA

str. 28

MUDr. Pavel Frühauf, CSc.^{1,2}; MUDr. Radim Vyhnaněk¹, ¹ Klinika děts. a dorost. lékařství 1. LF UK a VFN, Praha; ² Katedra pediatrie IPVZ, Praha

ZÁKON O KOMORÁCH – NOVELIZACE V LETOŠNÍM ROCE?

str. 29

Mgr. Michal Hojný, vicepresident České lékárnické komory

LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ 2008

str. 30

Odborná redakce, Edukafarm, Praha

DVA ROKY KLINIC. PRAXE S KVADRIVALENTNÍ HPV VAKC. SILGARD® IMUNOL. OČKOVÁNÍ PROTI HPV

str. 36

MUDr. Tomáš Fait, PhD.¹; RNDr. Marek Petráš², ¹Gynekol.-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, Praha; ²specialista v oboru vakcinologie, Praha

LÉKOVÉ INTERAKCE STATINŮ V AMBULANTNÍ PRAXI V ČESKÉ REPUBLICE – PROJEKT GOLD

str. 38

PharmDr. Vladimír Věh, Edukafarm, Praha

SOUČASNÉ MOŽNOSTI LÉČBY DEPRESIVNÍ PORUCHY

str. 42

MUDr. Jiřina Kosová¹; MUDr. Pavel Kostiu, CSc.², ¹ Psychiatrická klinika, 3. lékařská fakulta UK, Praha; ² Edukafarm, Praha

CIVILIZAČNÍ NEMOCI, STÁŘÍ A DOPLŇKY STRAVY

str. 44

MUDr. Jiří Slíva, Ústavy farmakologie 2. a 3. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Praha

LAKTOFERIN – MULTIFUNKČNÍ IMUNOMODULAČNÍ PROTEIN

str. 46

PharmDr. Vladimír Věh, Edukafarm, Praha

PROBIOTIKA – NOVÝ SMĚR BIOLOGICKÉ TERAPIE

str. 6

Mgr. Lucie Kotlářová, Edukafarm, Praha

Interview s prof. Albertem Crescim, Università Degli Studi Di Camerino, Itálie, na aktuální téma probiotik

LÉKÁRENSKÉ DESATERO O PROBIOTICÍCH

str. 8

Odborná redakce, Edukafarm, Praha

Stručný souhrn základních vlastností, kterými by se měly vyznačovat probiotické přípravky.

PROBIOTIKA A JEJICH VYUŽITÍ U DĚTÍ

str. 10

MUDr. Jiří Bronský, Ph.D., Oddělení dětské gastroenterologie, Pediatrická klinika 2. LF UK a FN Motol, Praha

K prvnímu osídlení trávicího traktu probiotickými bakteriemi dochází u dětí už v průběhu porodu. Sfévní bakteriální flóra má u dětí mimořádný preventivní i léčebný význam

NOVÉ POZNATKY V OBLASTI PROBIOTIK

str. 12

MUDr. Jiří Sliva, Ústav farmakologie 2. a 3. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Praha

Nejnovější poznatky z užití probiotik v klinických studiích s ne zcela obvyklými indikacemi.

ABSINT – LÉK, NEBO JED

str. 13

Robert Jirásek, Spolek pro vybudování Českého farmaceutického muzea při FaF UK, Hradec Králové

Snad žádný jiný bylinný extrakt není opředen tolika mýty a polemikami jako světově proslulý absint. Po zákazu jeho výroby v roce 1915 si znovu získává oblibu.

PRENATÁLNÍ A POSTNATÁLNÍ PODÁVÁNÍ PROBIOTIK V PREVENCI ALERGIE

str. 14

MUDr. Pavel Kostiuik, CSc., Edukafarm, Praha

Podle tzv. „hygienické hypotézy“ se dostatečným kontaktem s bakteriálními alergeny imunitní systém nastavuje „nealergicky“, upravuje se poměr buněk Th1 a Th2, co přispívá k normální reaktivitě imunitního systému.

ZDRAVOTNÍ TVRZENÍ FUNKČNÍCH POTRAVIN OBSAHUJÍCÍCH PROBIOTIKA

str. 15

Mgr. Ladislava Krčmářová, Lékařna U zlatého hada, Kutná Hora

Funkční potraviny jsou skupina potravin, které tvoří pýchod mezi běžnými potravinami a léky. Jejich základním posláním je preventivní působení, mají se tedy přijímat běžně jako součást stravy. Na opodstatněnost jejich užití dohlíží Evropský úřad pro bezpečnost potravin.

RACIONÁLNÍ UŽITÍ PROBIOTIK V PEDIATRII

str. 16

prim. MUDr. Pavel Frühauf, CSc., Klinika dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN, Praha

O významu probiotik svědčí mimo jiné i nejnovější práce, které ukazují, že probiotické bakterie jsou nacházeny i přímo v mateřském mléce, a mateřské mléko představuje jednu ze základních cest, kterou se trávicí trakt kojence osidluje bakteriemi.

PROBIOTICKÉ VLASTNOSTI SLOVENSKEJ BRYNDZE

str. 18

Prof. RNDr. Libor Ebringer, DrSc., Ústav bunkovej biológie Prírodovedeckej fakulty UK, Bratislava

Tradiční slovenský ovčí sýr – bryndza – je při zachování původního způsobu zpracování velmi zajímavou funkční potravinou.

VELKÝ KONTRAKT NA SYNBIOTEC PODEPSÁN

str. 21

Mgr. Lucie Kotlářová, Edukafarm, Praha

Interview s PharmDr. Zdeňkem Procházkou, ředitelem společnosti Edukafarm, o nové probiotické kultuře Synbiotec.

STARÝ ZNÁMÝ, NEZNÁMÝ WARFARIN

str. 22

Mgr. Jana Gregorová, Nemocniční lékárna, FN na Bulovce

Praktický pohled na lékové interakce warfarinu s ženšenem – kasuistiky a zamyšlení.

NENÍ VLÁKNINA JAKO VLÁKNINA

str. 23

Lucie Mahenová, NL FTNSP, Praha, nemocniční lékárna

Stručně řečeno, vláknina je směs nestravitelných sacharidů vyskytující se v obilovinách, ovoci a zelenině a v semenech. Mezi jednotlivými typy vlákniny však existují významné rozdíly.

TRIMEKAINOVÝ GEL 1 %

str. 24

Mgr. Petr Mlynář; PharmDr. Dobroslav Šrámek, Nemocniční lékárna FN Královské Vinohrady, Praha

Magistraliter příprava trimekainového gelu, využitelného jako náhrada léčivého přípravku Mesocain gel 20 g/200 mg.

ORLISTAT BUDE V EVROPĚ DOSTUPNÝ I JAKO VOLNĚ PRODEJNÝ LÉK

str. 25

MUDr. Pavel Kostiuik, Csc., Edukafarm, Praha

Společnost GlaxoSmithKline (GSK) získala v lednu 2009 povolení Evropské agentury pro léčiva (EMA), aby orlistat v dávce 60 mg byl k dispozici v zemích Evropské unie jako volně prodejný přípravek.

ABSORPČNÍ VLASTNOSTI OBVAZOVÝCH MATERIÁLŮ

str. 26

Prim. MUDr. Hana Zelenková, Ph.D.; PharmDr. Vladimír Végh²,

¹ Dermatovenerologické oddělení sanatorního typu, Svidník; ² Edukafarm, Praha

Moderní obvazové materiály plní kromě základní úlohy bariéry i mnohé další funkce, často jsou proto nazývány jako „terapeutické“ obvazové materiály. Schopnost absorpce patří mezi velmi důležité parametry.

KOJENECKÉ UBLINKÁVÁNÍ A JEHO LÉČBA

str. 28

MUDr. Pavel Frühauf, CSc.^{1,2}; MUDr. Radim Vyhnanek¹,

¹ Klinika dětského a dorostového lékařství 1. LF UK a VFN, Praha; ² Katedra pediatrie IPVZ, Praha

Kojenecké ublinkávání se vyskytuje až u 2/3 kojenců do roku života. Zkušenosti ukazují, že neprospívání spojené s ublinkáváním je indikované k užití zahušťovadla k mateřskému mléku event. antirefluxní formule.

ZÁKON O KOMORÁCH – NOVELIZACE V LETOŠNÍM ROCE?

str. 29

Mgr. Michal Hojný, viceprezident České lékařnické komory

Připravované legislativní novinky týkající se činnosti České lékařské komory

CO LÉKÁRNÍCI DOPORUČUJÍ 2008

str. 30

Odborná redakce, Edukafarm, Praha

Ohlédnutí za projektem Co lékárníci doporučují 2008 – rozhovor s výherkyní notebooku, analytický pohled na vybrané skupiny.

DVA ROKY KLINICKÉ PRAXE S KVADRIVALENTNÍ HPV VAKCÍNOU SILGARD® IMUNOLOGIE OČKOVÁNÍ PROTI HPV

str. 36

MUDr. Tomáš Fait, Ph.D.; RNDr. Marek Petráž², ¹ Gynekologicko-porodnická klinika 1. LF UK a VFN, Praha; ² specialista v oboru vakcinologie, Praha

Vakcína proti lidským papilomavirům (HPV) představuje revoluční krok umožňující primární prevenci karcinomu hrdla děložního, ale i dalších nemocí spojených s HPV.

LÉKOVÉ INTERAKCE STATINŮ V AMBULANTNÍ PRAXI V ČESKÉ REPUBLICE – PROJEKT GOLD

str. 38

PharmDr. Vladimír Végh, Edukafarm, Praha

Projekt GOLD je národní multicentrický neintervenciální observační retrospektivní projekt, který se snažil popsat riziko interakcí a nežádoucích účinků u pacientů užívajících statiny spolu s dalšími potenciálně rizikovými léky v reálné ambulantní praxi České republiky.

SOUČASNÉ MOŽNOSTI LÉČBY DEPRESIVNÍ PORUCHY

str. 42

MUDr. Jiřina Kosová¹; MUDr. Pavel Kostiuik, Csc.², ¹ Psychiatrická klinika, 3. lékařská fakulta UK, Praha; ² Edukafarm, Praha

Přehled farmakoterapie a fytoterapie depresivní poruchy.

CIVILIZAČNÍ NEMOCI, STÁŘÍ A DOPLŇKY STRAVY

str. 44

MUDr. Jiří Sliva, Ústav farmakologie 2. a 3. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Praha

Možnosti doplňků stravy v boji proti civilizačním nemocím - zaměřeno na Aloe vera.

LAKTOFERIN – MULTIFUNKČNÍ IMUNOMODULAČNÍ PROTEIN

str. 46

PharmDr. Vladimír Végh, Edukafarm, Praha

Laktoferin je jedním z dalších důkazů, že mateřské mléko nezastává pouze nutriční funkci, ale podílí se významným způsobem na zabezpečení funkčnosti imunitního systému.

PROBIOTICS – NEW DIRECTION OF BIOLOGICAL THERAPY p. 6

Mgr. Lucie Kotlářová, Edukafarm, Prague

Interview with prof. Alberto Cresci, Università Degli Studi Di Camerino, Italy, on the current topic of this issue - probiotics.

THE PHARMACISTS DECALOGUE ON PROBIOTICS p. 8

Editorial Office, Edukafarm, Prague

Comprehensive summary of basic properties of probiotic preparations.

PROBIOTICS AND THEIR USE IN CHILDREN p. 10

MUDr. Jiří Bronský, PhD, Dept. of Children's Gastroenterology, Pediatric Clinic, the 2. Faculty of Medicine, Charles University, and Faculty Hospital Motol, Prague

The first colonization of child's intestinal tract is happening already during the delivery. The intestinal bacterial microflora is of exceptional preventive and curative importance in children.

NEW INFORMATION ON PROBIOTICS p. 12

MUDr. Jiří Slíva, Department of Pharmacology, the 2nd and the 3th Faculty of Medicine, Charles University, Prague

The newest information on probiotics use in clinical trials with various atypical indications.

ABSINTH – A CURE OR POISON? p. 13

Robert Jirásek, Society for the Czech Museum of Pharmacy at FaF UK, Hradec Králové

Maybe no herbal extract is woven in so many myths and polemics as the worldwide known absinth. Following the ban of its production in 1915, absinth is gaining its popularity again.

PRENATAL AND POSTNATAL PROBIOTICS APPLICATION IN ALLERGY PREVENTION p. 14

MUDr. Pavel Kostiuk, CSc., Edukafarm, Praha

According to the „hygienic hypothesis“ appropriate contact with bacterial allergens sets the immune system to „non-allergic“ status, corrects the Th1 and Th2 cells ratio, which contributes to the normal reactivity of the immune system.

HEALTH CLAIMS ON FUNCTIONAL FOODS CONTAINING PROBIOTICS p. 15

Mgr. Ladislava Krčmářová, Pharmacy U zlatého hada, Kutná Hora

Functional foods are bridge between the normal food and medicine. Their primary intention is prevention. Functional foods should be routinely used as a part of normal diet. The justification of their use is watched by the European Food Safety Authority.

RATIONAL USE OF PROBIOTICS IN PEDIATRICS p. 16

prim. MUDr. Pavel Frühaufer, CSc., Clinic of Pediatrics and Adolescent Medicine, the 1st Faculty of Medicine, Charles University, VFN Prague

The importance of probiotics is supported also by the newest publications showing that the probiotic bacteria are already in the maternal milk and maternal milk is one of the basic ways to colonize the intestinal tract of the child with bacteria.

PROBIOTIC PROPERTIES OF THE SLOVAK CHEESE - BRYNDZA p. 18

Prof. RNDr. Libor Ebringer, DrSc., Dept. of Cell Biology, Faculty of Natural Sciences, Comenius University, Bratislava

The traditional Slovak cheese from sheep milk - bryndza - is under the conditions traditional way of production very interesting functional food.

GREAT CONTRACT FOR SYNBIOTEC SIGNED p. 21

Mgr. Lucie Kotlářová, Edukafarm, Prague

Interview with PharmDr. Zdeněk Procházka, the general director of Edukafarm, on the new probiotic culture - Synbiotec.

OLD KNOWN-UNKNOWN WARFARINE p. 22

Mgr. Jana Gregorová, Hospital Pharmacy, Faculty Hospital Na Bulovce

Practical overview of warfarine interactions with ginseng - case studies and comments.

NOT ALL FIBERS ARE THE SAME p. 23

Lucie Mahenová, Hospital Pharmacy FTNsP

Briefly, fibers are compositions of indigestible carbohydrates from cereals, fruit, vegetables and seeds. However, different types of fibers have different properties.

TRIMECAINE GEL 1 % p. 24

Mgr. Petr Mlynář, PharmDr. Dobroslav Šrámek, Hospital Pharmacy, Faculty Hospital Královské Vinohrady, Prague

Extemporaneous preparation of trimecaine gel, usable as a substitution of the pharmaceutical preparation Mesocain gel 20 g/200 mg.

ORLISTAT WILL BE AVAILABLE IN EUROPE AS OTC p. 25

MUDr. Pavel Kostiuk, Csc., Edukafarm, Prague

In January 2009, GlaxoSmithKline (GSK) has received approval from European Medicines Agency (EMA) for OTC switch of orlistat 60 mg.

ABSORPTION PROPERTIES OF DRESSING MATERIALS p. 26

Prim. MUDr. Hana Zelenková, PhD,¹ PharmDr. Vladimír Végh²,
¹ Dept. of Dermatovenerology, Svidník, ² Edukafarm, Prague

Beside the basic barrier function, modern dressing materials fulfill various other functions. Therefore, they are commonly known as „therapeutic“ dressing materials. The absorption ability is one of the very important parameters.

INFANTS REFLUX AND ITS TREATMENT p. 28

MUDr. Pavel Frühaufer, Csc.,¹ MUDr. Radim Vyhnaněk¹, ¹ Clinic of Pediatrics and Adolescent Medicine, the 1st Faculty of Medicine, Charles University, VFN Prague

² Dept. of Pediatrics, IPVZ, Prague

In the first year of life, almost 2/3 of infants experience reflux. The practice shows that the reflux is an indication for artificial thickener or antireflux baby feed formulation.

ACT ON CHAMBERS – AMENDMENTS IN THIS YEAR? p. 29

Mgr. Michal Hojný, vice-president of the Czech Pharmacists Chamber

Up-coming legislation news related to the Czech Pharmacists Chamber

PHARMACISTS RECOMMEND 2008 p. 30

Editorial Office, Edukafarm, Prague

Look back to the project Pharmacists recommend 2008 - interview with the winner of the notebook, analytical review of some therapeutic groups.

CLINICAL EXPERIENCE WITH THE QUADRIVALENT HPV VACCINATION SILGARD® – IMMUNOLOGY OF THE HPV VACCINATION p. 36

MUDr. Tomáš Fait, PhD., Obstetrics and Gynecology Clinic, the 1st Faculty of Medicine, Charles University, VFN Prague, RNDr. Marek Petráš, vaccinology specialist, Prague

Vaccination against the human papillomavirus (HPV) is a revolutionary step towards primary prevention of cervix uteri carcinoma, as well as other related to HPV.

DRUG INTERACTIONS OF STATINS IN THE GENERAL CLINICAL PRAXIS IN THE CZECH REPUBLIC – PROJECT GOLD p. 38

PharmDr. Vladimír Végh, Edukafarm, Prague

Project GOLD is a national multicentric non-intervention observation retrospective project aiming to describe the risk of drug interactions and adverse effects in patients using statins together with other potentially risk drugs in the real general clinical praxis in the Czech Republic.

CURRENT OPTIONS FOR THE TREATMENT OF DEPRESSIVE DISORDER p. 42

MUDr. Jiřina Kosová¹, MUDr. Pavel Kostiuk, CSc.,² ¹ Psychiatry Clinic, the 3th Faculty of Medicine, Charles University, Prague, ² Edukafarm, Praha

Overview of pharmacotherapy and phytotherapy for depressive disorder.

CIVILIZATION DISEASES, AGE AND FOOD SUPPLEMENTS p. 44

MUDr. Jiří Slíva, Department of Pharmacology, the 2nd and the 3th Faculty of Medicine, Charles University, Prague

Possibilities of food supplements in the fight against civilization diseases - special focus on Aloe vera.

LACTOFERRIN – MULTIFUNCTIONAL IMMUNOMODULATORY PROTEIN p. 46

PharmDr. Vladimír Végh, Edukafarm, Prague

Laktoferrin is one of the further proofs that maternal milk has not only nutritional functions but has significant importance also for the functions of the immune system.

Vážení kolegové,,

Již je pryč doba, kdy hlavním tvrzením o bakteriích bylo to, že dobrá bakterie je mrtvá bakterie. Mluvíme o éře antibiotik. Jistě jste zaznamenali trend dnešních dnů. I živé bakterie mohou být dobré a tělu prospěšné. Ano, mířím k probiotikům, tedy bakteriálním kmenům přinášejícím svým uživatelům zdravotní prospěch. „Probiománii“, kterou v dnešní době prožíváme v odborných kruzích se všemi jejími dopady, lze chápat jako snahu o zavedení moderní biologické léčby, s minimálními nežádoucími účinky a nízkými náklady.

Probiotika jsou pro farmaceuty zajímavá přinejmenším ze dvou hledisek, přičemž jedno z nich je výhradně naše doména. Jedná se o dokumentaci medicínskou a dokumentaci farmaceutickou. Medicínská doména probiotik spočívá v množství stále nově se objevujících indikací, jak se můžete dočíst z článků otiskovaných v tomto čísle, jejichž autoři jsou většinou lékaři. Oblastí druhou je farmaceutická dokumentace, která obsahuje mnohé nezodpovězené otázky nás farmaceutů. Stále se opakující otázky týkající se termostability probiotik a z toho vyplývajících podmínek jejich skladování, kvality probiotických kmenů, vhodnosti mixů několika až desítek probiotik v denní dávce a další jsme se Vám pokusili shrnout do tzv. Lékárnického desatera o probiotících. Poznatky vycházejí ze současné odborné literatury a kvalitní dokumentace výrobců probiotik.

Probiotika a jejich uplatnění v potravinách (brynza), otázka zdravotních tvrzení o probiotících, jejich používání v pediatrii, rozhovor s profesorem univerzity v Itálii zabývajícím se dlouhodobě selekcí nových probiotických kmenů z lidských materiálů, perspektivy užívání probiotik v prenatálním a postnatálním období, to vše přinášíme jako zdroj informací pro Vaši lékárnickou praxi.

Nicméně téma probiotik není zdaleka vše, co toto vydání časopisu nabízí.

Představíme v něm tým lékárníků a farmaceutických asistentů, kteří Vám aktuálně z terénu přinášejí své postřehy a zamyšlení. Myslíte si, že již znáte podrobně vlastnosti warfarinu? Postřehy Mgr. Jany Gregorové přinášejí nová zamyšlení. Potýkáte se s výpadkem mesokainového gelu a chybí Vám receptura? Kolega Mgr. Petr Mlynář přináší technologický postup, včetně údajů o stabilitě a podmínkách uchovávání. Víte vše o vláknině a jejich indikacích? Přečtěte si článek Lucie Mahenové o stále nově se otevírajících možnostech využití. Víte, že orlistat v dávce 60 mg bude uveden na český OTC trh. Jaké je stanovisko ČLnK? Co má absint společného s námi lékárníky, a znáte jeho recepturu? To Vám zodpoví Robert Jirásek.

Lékárenství vstupuje do roku 2009 s mnoha otázkami. Jednu jistotu však máte. Edukafarm se svým periodikem FarmiNEWS stojí po Vašem boku a reflektuje současnou situaci. Přináší odborná zamyšlení, informace, receptury. Uveřejňuje analýzy OTC skupin a přípravků, které v lékárně doporučujete. Doprovází Vás a snaží se pomáhat Vám v každodenní praxi.

Doufám, že každým novým číslem FarmiNEWS Vám stojíme blíže a jsme věrni hlavnímu motto naší snahy: „Lékárníci pro lékárníky“. Zůstaňte věrni i Vy.

Vaše Lucie Kotlářová
lucie.kotlarova@edukafarm.cz

Rubrika: Pediatrie**Mgr. Lucie Kotlářová**

Absolvovala Farmaceutickou fakultu UK v Hradci Králové v roce 1997. V tomto roce nastoupila do lékárny Fakultní Thomayerovy nemocnice. V roce 2001 složila atestační zkoušku v oboru klinická farmacie. Zahraniční stáže zaměřené na klinickou farmacii absolvovala v Itálii a National Institute of Health v USA. Podílela se na organizaci ESCP kongresu v Praze. Členka akreditační komise při MZdr. pro klinickou farmacii. V současnosti pracuje v odborné redakci společnosti Edukafarm. Vdaná, 2 děti.

Rubrika: Legislativa**Mgr. Michal Hojný**

Viceprezident České lékárnické komory.
„Možná naivně, ale přesto věřím, že průběžně se vzdělávající lékárník, co odkrývá svoje rezervy a snaží se s nimi něco dělat, bude mít výraznou konkurenční výhodu proti těm, kteří umí akorát upravovat při příjmu koncovou cenu léku směrem dolů a činí tak v domněni, že tím zvyšují úroveň poskytované lékárenské péče.“ Ženatý, 2 děti.

Rubrika: Nové molekuly**MUDr. Jiří Slíva**

Absolvent lékařské fakulty MU v Brně v roce 2002. Nyní externí postgraduální studium se zaměřením na léčbu bolesti v Ústavu farmakologie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Zde a rovněž v Ústavu farmakologie 2. lékařské fakulty UK působí jako odborný asistent. Publikoval řadu vědeckých prací v našem i zahraničním odborném tisku, podílel se na úspěšném řešení řady výzkumných projektů. Působil jako redaktor internetového serveru Medicina.cz a aktualitami přispívá na Zdravcentra.cz. Působí jako odborný redaktor časopisu Farmakoterapie, je členem řady odborných společností. Od roku 2006 externě spolupracuje se společností Edukafarm na řešení řady projektů. Svobodný, bezdětný.

Rubrika: Farmakoterapie v těhotenství a laktaci, Nové klinické studie**MUDr. Pavel Kostiuk, CSc.**

Absolvent 2. lékařské fakulty UK v Praze (1972), atestovaný pediatr. V letech 1972–1973 pracoval jako sekundární lékař v nemocnici v Časlavi, 1974–1997 jako klinický a vědecký pracovník na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Publikoval řadu vědeckých prací v našem i zahraničním odborném tisku, podílel se na úspěšném řešení řady výzkumných úkolů. V letech 1998–2001 působil jako odborný redaktor časopisu Remedía, 2001–2002 byl šéfredaktorem internetového serveru Medicina.cz. Od r. 2003 spolupracuje se společností Edukafarm. Je zakladatelem serverů Samoléčení.cz a Edukafarm.cz, který řídí a kde publikuje materiály o novinkách ze světové farmakoterapie. Je členem řady odborných společností. Ženatý, 2 děti.

Rubrika: Výživa a dietologie**Mgr. Ladislava Krčmářová**

Vystudovala Farmaceutickou fakultu UK v Hradci Králové a v roce 2006 se stala absolventkou kursu Poradce pro výživu, pořádaného firmou Nutris a akreditovaného Aliancí výživových poradců, registrovanou MV ČR. Od té doby se kromě práce v kutnohorské lékárně zabývá výživovým poradenstvím, a to nejen v lékárně, ale i v soukromí, často ve spolupráci s místními lékaři. Vdaná, 1 dítě.

Rubrika: Lékové interakce**Mgr. Jana Gregorová**

Vystudovala farmaceutickou fakultu UK v Hradci Králové. Nyní pracuje v nemocniční lékárně FN Na Bulovce. Snaží se o rozvoj klinické farmacie v oblasti péče o onkologicky nemocné pacienty (lůžkové oddělení Radioterapeutického onkologického ústavu na Bulovce) a o rozvoj klinické farmacie v oblasti paliativní medicíny. Vdaná, 2 děti.

Rubrika: Prostředky zdravotnické techniky**Eva Turjaková**

Vystudovala SZŠ v Praze, v roce 1996 absolvovala postmaturitní specializační studium v oblasti lékárenství a v roce 2002 stejné studium v oblasti zásobování prostředky zdravotnické techniky. Od roku 2007 vedla výuku předmětu Zdravotnické potřeby v oboru Diplomovaný farmaceutický asistent na Vyšší odborné škole a SZŠ v Brandýse nad Labem. Od roku 2005 vede zdravotnickou prodejnu nemocniční lékárny Nemocnice Na Bulovce pro veřejnost. Vdaná, 1 dítě.

Rubrika: Magistraliter příprava**Mgr. Petr Mlynář**

Absolvoval Farmaceutickou fakultu v roce 1999 a v tomto roce také nastoupil do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady jako lékárník asistent. Od roku 2000 je pověřen vedením galenické laboratoře a po absolvování atestace I. stupně v roce 2001 se stal vedoucím galenické laboratoře lékárny FNKV. Atestací v oboru nemocničního lékárenství složil v roce 2008 a od tohoto roku je také vedoucím lékárníkem lékárny FNKV. Současně se věnuje řešení technologických problémů. Externě spolupracuje s IPVZ v Praze. Ženatý, 2 děti.

Rubrika: Fytoterapie**Robert Jirásek**

Absolvent gymnázia v Kolíně a Vyšší odborné školy zdravotnické v Jihlavě. Pracuje v kanceláři nemocniční lékárny FTNSP Krč. Zabývá se dějinami farmacie a medicíny, farmakognozií a etikou. Svobodný, bezdětný.

Rubrika: Rubrika pro farmaceutické asistentky**Lucie Mahenová**

Vystudovala na SZŠ obor farmaceutický laborant, zakončený maturitní zkouškou. Od roku 1990 pracovala v Lékárně U Zlatého hada v Praze 1 na Národní tř., po rodičovské dovolené nastoupila jako farmaceutická asistentka v nemocniční lékárně Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze. Od roku 2005 zde pracuje ve funkci vedoucí farmaceutické asistentky. Vdaná, 1 dítě.